

1. Кафедра: Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология

2. Дайындық деңгейі: резидентура

3. Білім беру бағдарламалары: 7R01142 "клиникалық фармакология"

4. Курс: 1

5. Элективті пәннің атауы: ғылыми зерттеулер менеджменті.

6. Кредит саны: 4

7. Мақсаты: дәлелді медицина мен халықаралық стандарттардың заманауи талаптары жағдайында дәрілік заттардың клиникалық сынақтарын жоспарлау, ұйымдастыру, жүргізу және талдау тиімділігін арттыруға бағытталған клиникалық фармакологиядағы ғылыми зерттеулерді басқарудың заманауи тәсілдерін зерделеу және негіздеу.

8. Тапсырмалар:

1. Клиникалық фармакологияның, дәлелді медицинаның, клиникалық зерттеулердің жалпы және жеке мәселелері, клиникалық фармаколог-дәрігердің қызметі мен дәрілік заттарды қолданудың практикалық аспектілерімен байланысты;

2. Дәрілік заттарды ұтымды пайдалану және дәрілік қамтамасыз ету бойынша денсаулық сақтау органдары мен ұйымдарында клиникалық фармаколог дәрігердің ұйымдастыру-әдістемелік жұмысының қағидаттары;

3. Бірыңғай ұлттық денсаулық сақтау жүйесінің жұмыс істеуі жағдайындағы денсаулық сақтау ұйымдарындағы Форумарлық жүйенің мәселелері;

4. Дәлелденген клиникалық және экономикалық тиімділігін, дәрілік заттардың қауіпсіздігін, халықаралық нұсқаулықтарды, клиникалық хаттамаларды пайдалана отырып, пациенттің патологиялық және физиологиялық бейінін ескере отырып, дәрілік заттарды таңдау негізінде ұтымды фармакотерапия жүргізу;

5. Фармакотерапия және дәрілік заттарды пайдалануды бағалау, клиникалық аудит шеңберінде дәрілік терапияға клиникалық-фармакологиялық сараптама жүргізу жөніндегі сараптамалық жұмыс;

6. Дәрілік заттардың жағымсыз жағымсыз реакцияларын анықтау, тіркеу және алдын алу;

7. Денсаулық сақтау ұйымдарында фармакоэпидемиологиялық және фармакоэкономикалық зерттеулер жүргізу;

8. Дәрі-дәрмектерді ұтымды таңдау және пайдалану мәселелері бойынша дәрігерлер мен пациенттерге консультациялық көмек көрсету.

9. Пәннің мазмұны Пән ғылыми жобаларды ұйымдастыруды, жоспарлауды, қаржыландыруды және бағалауды қоса алғанда, ғылыми қызметті тиімді басқарудың принциптері мен әдістерін қамтиды. Ол зерттеу топтарын басқару дағдыларын дамытуға, ғылыми күш-жігерді үйлестіруге, жаңа білім мен технологияларды құру процестерін оңтайландыруға, жасанды интеллект пен цифрлық платформалардың мүмкіндіктерін пайдалануға, сондай-ақ ғылыми әзірлемелерді практикаға енгізуге бағытталған

10. Тақырыпты таңдаудың негіздемесі. Заманауи ғылыми-зерттеу қызметі мамандардан өз саласында терең кәсіби білімді ғана емес, сонымен қатар зерттеу процесін ұйымдастыру, жоспарлау және басқару принциптерін меңгеруді талап етеді. "Ғылыми зерттеулер менеджменті" пәні резиденттердің өмірлік циклінің барлық кезеңдерінде ғылыми жобаларды тиімді жүргізуді қамтамасыз ететін ғылыми және басқарушылық құзыреттер кешенін қалыптастыруға бағытталған — міндет қою мен әдіснаманы әзірлеуден бастап нәтижелерді талдауға және алынған деректерді практикаға енгізуге дейін. "Ғылыми зерттеулер

менеджменті" пәні болашақ зерттеушілер ретінде резиденттерді даярлаудың негізгі элементі болып табылады, оларда ғылыми қызметті ұйымдастыруды жүйелі түсінуді қалыптастырады және жоғары кәсіби деңгейде дербес және топтық ғылыми жұмысқа дайындықты қамтамасыз етеді.

11. Оқыту нәтижелері

Пәнді игеру резиденттің келесі ғылыми құзыреттерін дамытуға ықпал етеді:

1. Ғылыми мәселені тұжырымдау және негіздеу, зерттеудің мақсаттарын, міндеттері мен гипотезасын анықтау мүмкіндігі.
2. Ғылыми зерттеулерді жобалау және жүзеге асыру, барабар әдістер мен құралдарды таңдау мүмкіндігі.
3. Ғылыми жобаны басқару дағдылары, соның ішінде кезеңдерді жоспарлау, рөлдерді бөлу және нәтижелерді бақылау.
4. Заманауи цифрлық технологиялар мен статистикалық әдістерді пайдалана отырып, деректерді ғылыми талдау және интерпретациялау құзыреті.
5. Ғылыми коммуникация, нәтижелерді ұсыну және кәсіби пікірталастарға қатысу қабілеті.
6. Сыни клиникалық фармакологияның кәсіби әдебиеттерін бағалау, Денсаулық сақтау ұйымында фармакоэпидемиологиялық зерттеулер жүргізу.

РО5 ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу үшін жасанды интеллект құралдары мен цифрлық платформаларды пайдалана отырып, барабар зерттеу сұрақтарын тұжырымдауға, деректерді жинауға, талдауға және өңдеуге қабілетті.

РО6 өздігінен білім алуға және кәсіби топтың басқа мүшелерін оқытуға, клиникалық фармакология саласындағы пікірталастарға, конференцияларға және үздіксіз кәсіби дамудың басқа түрлеріне белсенді қатысуға қабілетті.

Пререквизиттер: клиникалық фармакология (клиникалық фармакологияның жалпы мәселелері және жекелеген топтар мен препараттардың клиникалық-фармакологиялық сипаттамасы)

Постреквизиттер: дәрілік заттарды пайдалануды бағалау және клиникалық-фармакологиялық сараптама. Жағымсыз дәрілік реакциялар. Дәрілік заттарды клиникалық зерттеудің әртүрлі түрлерін жүргізу кезеңдері. Дербестендірілген фармакотерапия (емдік дәрілік мониторинг, фармакогенетика)

1. Әдебиет:

Негізгі:

1. Practical Guide to Managing Clinical Trials (JoAnn Pfeiffer & Cris Wells, 2020) — клиникалық сынақтарды басқару бойынша нұсқаулық: сайтты таңдаудан бастап зерттеуді жабуға дейін. [BookGuyz+2Taylor & Francis+2](#)
2. Practical Guide to Clinical Data Management (4th Edition) (Susanne Prokscha, 2024) — клиникалық зерттеулер деректерін басқаруға, оның ішінде қазіргі заманғы стандарттарды ескеруге бағытталған. [Routledge](#)
3. Advances in Pharmacokinetics and Pharmacodynamics (ред. Panos Macheras, 2023) — клиникалық фармакологиядағы зерттеулер үшін маңызды фармакокинетика/фармакодинамиканың заманауи тақырыптарын қамтиды. [SpringerLink](#)
4. Recent Advances in Therapeutic Drug Monitoring and Clinical Toxicology (ред. Seth Kwabena Amponsa

